

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»
(присвячена 70-річчю БДМУ)**

Чернівці, 2014

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Ходоровський В.М., Тодоріко Л.Д. (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Пашковський В.М., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Ткач Є.П., Грицюк М.І., Бойко А.В. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції – присвяченої 70-річчю БДМУ (Чернівці, 23 квітня 2014 р.). – Чернівці, 2014. – 394 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради Буковинського державного медичного університету (протокол № 7 від 27 березня 2014 року)

© Буковинський державний
медичний університет, 2014

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ — ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я <i>Н.В. Середницька</i>	346
МОЖЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕПІДЕМІОЛОГІЯ» НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ТА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ <i>А.С. Сидорчук, В.Д. Москалюк, Л.І. Сидорчук</i>	347
ІНТЕРАКТИВНІ ЗАНЯТТЯ У МЕДИЧНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ <i>Л.І. Сидорчук, А.С. Сидорчук, В.К. Свіжак</i>	348
ДО ПИТАННЯ ПРАВИЛЬНОГО НАГОЛОШУВАННЯ ЛАТИНСЬКИХ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ <i>В.Г. Синиця</i>	349
АСПЕКТИ ПРАГМАТИКИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО НАУКОВОГО МЕДИЧНОГО ТЕКСТУ (З ДОСВІДУ РОБОТИ НА <i>ADVANCED LEVEL</i> НАВЧАННЯ У НЕМОВНОМУ ВИЩІ) <i>Н.М. Соловійова</i>	351
ВПРОВАДЖЕННЯ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Т.В. Сорокман, Н.І. Підвисоцька</i>	353
КУРСОВА РОБОТА – ОСНОВА ТВОРЧОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ <i>В.Л. Таралло, М.З. Вацик</i>	354
МУЛЬТИМЕДІА-ТЕХНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ <i>М.М. Телеки</i>	355
ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ <i>Я.М. Телекі, О.І. Федів, О.Ю. Оліник, О.І. Гараздюк</i>	357
ФІЗІОЛОГІЧНІ ІНДИКАТОРИ – ВАЖЛИВІ ЧИННИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВУЗУ <i>І.Р. Тимофійчук, С.Б. Семененко</i>	358
ВПЛИВ ОСВІТНЬОГО ФАКТОРУ НА СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ТА ФОРМУВАННЯ МІЖСОБИСТІСНОЇ ДОВІРИ <i>А.Д. Тодоріко</i>	359
ПРОБЛЕМА ІНТЕГРОВАНОГО ТА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ <i>Л.Д. Тодоріко</i>	360
РОЛЬ СЕРВЕРА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ “MOODLE” У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ <i>Л.Д. Тодоріко, І.О. Сем'янів, О.В. Підвербецька</i>	361
ШЛЯХИ ПОКРАЩАННЯ ВИКЛАДАННЯ СТУДЕНТАМ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ» (СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» /ОКР – «БАКАЛАВР») <i>О.Й. Хомко, С.Ю. Каратєєва, Р.І. Сидорчук, О.М. Плегуца</i>	362

ки. Учені-генетики довели, що нормальні люди здатні практично до необмеженого духовного розвитку, оскільки можливості людського мозку неосяжні. Необмеженість можливостей людського мозку покладено в основу концепції розвиваючого навчання, при цьому слід врахувати індивідуальні відмінності в інтелектуальному розвитку з організацією диференційованого та інтегрованого навчання з максимальною соціалізацією. Мета соціалізації – допомогти вихованцеві вижити в суспільному потоці криз і революцій (екологічній, енергетичній, інформаційній, комп'ютерній), оволодіти досвідом старших, зрозуміти своє покликання, самотійно знайти шляхи найефективнішого самовизначення у суспільстві. При цьому людина прагне до самопізнання, самоосмислення, самовдосконалення. Успадковані людиною задатки розвиваються тільки у процесі безперервного навчання. Правильно організований процес освіти сприяє розвитку навіть дуже слабо виражених задатків та активізації інтелектуальної діяльності з формуванням професійних вмінь та навичок, неправильне взагалі гальмує його.

На сьогодні, популярними є теорії формальної та матеріальної освіти. Суть теорії формальної освіти полягає в тому, що недоцільно давати великий обсяг знань, оскільки їх важко засвоїти, а потрібно давати матеріал, що розвиває розумові сили, мислення, уяву, пам'ять, індивідуальні здібності. Головним критерієм визначення змісту матеріальної освіти є практичне значення, а не розвиваючий характер знань. Загальна освіта в Україні покликана давати знання, що сприяють розвитку мислення, і знання потрібні для життя, які можна застосовувати у повсякденній практичній діяльності.

Сучасна педагогічна наука вважає інтеграцію одним з головних дидактичних принципів. Інтеграція зобов'язує до використання різноманітних форм викладання, що мають вплив на ефективність сприйняття студентами навчального матеріалу, вона стає для всіх її учасників засобом співпраці та взаємодії, що допомагає просуватися до спільної мети. Інтегроване навчання закладає нові умови діяльності викладачів та студентів, є моделлю активізації інтелектуальної діяльності та розвиваючих прийомів навчання, зокрема, у вигляді навчальної дискусії, методів створення ситуації новизни, створення проблемної ситуації з узагальненням.

Застосування інтеграційних форм навчання та індивідуального підходу сприяє налагодженню взаєморозуміння і поліпшенню співпраці викладачів та студентів у процесі навчання, дає можливість ширше використовувати потенційні можливості змісту навчального матеріалу декількох дисциплін та розвивати творчі здібності студентів; сприяє інтенсифікації та оптимізації навчальної та педагогічної діяльності.

РОЛЬ СЕРВЕРА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ “MOODLE” У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Л.Д. Тодоріко, І.О. Сем'янів, О.В. Підвербецька

Кафедри фтизіатрії та пульмонології

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Вступ. MOODLE (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – це віртуальне навчальне середовище, яке являє собою мережеву програмну оболонку для створення електронних навчально-методичних комплексів. Це вільний (поширюється за ліцензією GNU GPL) веб-додаток, що дозволяє створювати сайти для онлайн-навчання. Дана система реалізує філософію

«педагогіки соціального конструктивізму» і орієнтована, насамперед, на організацію взаємодії між викладачем та учнями, підходить для організації традиційних дистанційних курсів, а також підтримки очного навчання.

Основна частина. Сервер дистанційного навчання Буковинського державного медичного університету (БДМУ) дозволяє сформувати і надати студенту не тільки організаційно-методичний та навчально-довідковий контент, а й забезпечує контроль самостійної діяльності студента. Зокрема, викладач може отримати інформацію про кількість відвідувань сервера, часу перебування в електронному навчальному курсі, перелік оброблених ресурсів та елементів курсу, кількості і якості виконаних завдань. Викладачам доступні результати діяльності конкретного студента, а також аналіз роботи академічної групи в цілому.

Кафедрою фтизіатрії та пульмонології на сервері дистанційного навчання БДМУ створено всі умови для самостійного засвоєння матеріалу, також викладачі можуть продемонструвати на практичному занятті наочні матеріали у вигляді презентацій лекцій, відеороликів, рентгенівських знімків та тестових ігор. Це дозволяє підсилити інтерес студентів до навчального матеріалу, поліпшити засвоєння та найбільш оптимально використовувати відведений час.

Програмні засоби навчального призначення повинні відповідати вимогам педагогічної доцільності і виправданості їх застосування, які полягають в тому, що програмний засіб слід наповнювати таким змістом, який найбільш ефективно може бути засвоєний за допомогою комп'ютера і використаний тільки тоді, коли це дає незаперечний педагогічний ефект. У першу чергу, це стосується демонстрацій процесів, реалізація яких в умовах навчання утруднена або неможлива.

Така інформація дозволяє викладачам своєчасно впливати на навчальну діяльність студентів, коригувати проблеми в навчанні, а найголовніше – розвивати у студентів усвідомлення доцільності систематичної самостійної роботи.

Висновки. У навчальний процес повинні бути впроваджені і успішно використовуватися адекватно вимогам вищої медичної школи сучасні електронні засоби навчання та інформаційні ресурси, у тому числі і для дистанційного навчання, що дозволяє поліпшити підготовку студентів-медиків на додипломному етапі і лікарів-слухачів на післядипломному етапі підготовки.

ШЛЯХИ ПОКРАЩАННЯ ВИКЛАДАННЯ СТУДЕНТАМ ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ» (СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» /ОКР – «БАКАЛАВР»)

¹О.Й. Хомко, ¹С.Ю. Каратєєва, ²Р.І. Сидорчук, ¹О.М. Плегуца

¹Кафедра догляду за хворими та ВМО, ²Кафедра загальної хірургії

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Вступ. Розвиток медичної освіти на сучасному етапі, шляхи його реформування, питання, пов'язані з підвищенням якості освіти випускників медичних закладів, вимагають нових підходів до організації навчального процесу. Прогрес медичної та педагогічної науки зумовили пошук і впровадження нових технологій у систему навчання.

Реформування вищої медичної школи і сучасні вимоги до підготовки майбутніх фахівців призвели до змін у викладанні дисципліни "Клінічне медсестринство в хірургії". Особливого значення такі реалії мають при викладанні хірургічних дисциплін студентам, які навчаються за спеціальністю